

ΣΚΕΨΟΥ ΠΡΙΝ ΤΥΠΩΣΕΙΣ . ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

TAX HEAVEN

ΠΟΛ.1088/17.4.2015

1. Υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2014, με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και καταβολή του φόρου. 2. Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2014, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή

Αθήνα, 17 Απριλίου 2015

(ΦΕΚ Β' 763/30-04-2015)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Ι.ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΙΙ. ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ και ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Α. Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ (Δ6)

ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ και Δ΄

Β. Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΓΔΕ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Πληροφορίες :Θαν. Σαφαρής

Ταχ. Διεύθυνση: Κ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ

Τηλέφωνο : 210 3375314-318

ΦΑΞ : 210 3375001

ΠΟΛ 1088/2015

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΘΕΜΑ: 1. Υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2014, με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και καταβολή του φόρου. 2. Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2014, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του Ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α'/17.11.1999) σύμφωνα με τις οποίες,.... «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να καθορίζονται οι διαδικασίες, οι λεπτομέρειες και ό,τι άλλο απαιτείται, ώστε οι δηλώσεις οποιουδήποτε φορολογικού αντικειμένου, καθώς και τα τελωνειακά

παραστατικά να μπορούν να υποβάλλονται και με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών».

2. Την αριθ. 20/25.06.2014 (ΦΕΚ 360/ΥΟΔΔ) πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και Διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών».
3. Τις διατάξεις της αριθ. [Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28.1.2013](#) (ΦΕΚ Β' 130 και 372) απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών σχετικά με τη «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
4. Τις διατάξεις των άρθρων [5,6,10,11, 18, 19, 32, 37](#), και [41](#) του Ν. [4174/2013](#) (ΦΕΚ 170 Α').
5. Την υπουργική απόφαση [ΠΟΛ.1008/19.1.2011](#) (ΦΕΚ Β'136/09-02-2011), που αφορά τον καθορισμό ορίων ακαθαρίστων εσόδων επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών, πάνω από τα οποία υφίσταται υποχρέωση υπογραφής των δηλώσεων από λογιστή φοροτεχνικό.
6. Τις διατάξεις των [άρθρων 8, 9, 16, 17, 18, 19, 20, 15, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 39, 40](#) και [43,67,69](#) και [70](#) του Ν.[4172/2013](#) (ΦΕΚ Α' 167).
7. Τις διατάξεις των [άρθρων 29, 31](#) του Ν. [3986/2011](#) (ΦΕΚ 152 Α').
8. Τις διατάξεις της [παραγράφου 9 του άρθρου 17](#) του Ν.[3842/2010](#) (ΦΕΚ 58 Α').
9. Τις διατάξεις της [παραγράφου 5](#) και [7 του άρθρου 73](#) του Ν.[3842/2010](#) (ΦΕΚ 58 Α').
10. Τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του Ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με τις διατάξεις του Ν.[2690/1999](#) (Α' 45).
11. Τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 και της παραγράφου 1 άρθρου 18 του Ν.[3522/2006](#) (ΦΕΚ 276 Α')
12. Τις διατάξεις του Ν.[3525/2007](#) (ΦΕΚ 16 Α')
13. Τις διατάξεις της [παραγράφου Β2 του άρθρου 43](#) και της [παραγράφου Β2 του άρθρου 44](#) του Ν. [4030/2011](#) (ΦΕΚ 249 Α').
14. Τις διατάξεις του [άρθρου 44](#) του Ν. [4141/2013](#) (ΦΕΚ 81 Α')
15. Τις διατάξεις του Ν. 1497/1984 (ΦΕΚ 188Α') όπως ισχύουν,
16. Τις διατάξεις του [άρθρου 1](#) του κεφαλαίου Α' του Ν. [4250/2014](#) (ΦΕΚ 74 Α')
17. Ότι η απόφαση αυτή ρυθμίζει τον τύπο, το περιεχόμενο της δήλωσης φυσικών προσώπων καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που συνυποβάλλονται με τη δήλωση, σε περίπτωση που υποβάλλεται σε έγχαρτη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., για την ομοιόμορφη εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων από τους υπόχρεους, όπως ορίζονται στην [παρ. 1 του άρθρου 67](#) του Ν.[4172/2013](#) (ΦΕΚ Α' 167), γι' αυτό από τις διατάξεις της δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
18. Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

1. Οι ετήσιες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2014, των υπόχρεων της [παραγράφου 1 του άρθρου 67](#) του ΚΦΕ (Ν. [4172/2013](#) ΦΕΚ Α' 167 23-07-2013), υποβάλλονται υποχρεωτικά, με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου, έως τις 30.06.2015.

Οι ίδιες ημερομηνίες ισχύουν και για τις δηλώσεις που θα υποβληθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε χειρόγραφη μορφή στις Δ.Ο.Υ.

2. Τα παραπάνω ισχύουν για δηλώσεις που υποβάλλονται είτε από τους ίδιους τους φορολογούμενους με τους δικούς τους κωδικούς πρόσβασης, είτε από εξουσιοδοτημένο λογιστή-φοροτεχνικό με τους προσωπικούς του κωδικούς πρόσβασης.

Η εξουσιοδότηση προς τον λογιστή-φοροτεχνικό θα αφορά την διαχείριση των εντύπων Ε1, Ε2 (όπως έχουν ενημερωθεί από τα αρχεία της Δ/νσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εφεξής Δ.ΗΛΕ.Δ.) και το Ε3 ανεξάρτητα αν οι υπόχρεοι είναι εγγεγραμμένοι στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες Taxisnet.

Στην περίπτωση αυτή θα βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής του φορολογούμενου και της συζύγου του προς το λογιστή, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ([άρθρο 11 παρ. 1](#) του Ν. [2690/1999](#) ΦΕΚ 45 Α' όπως ισχύει).

Όλες οι αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες και εκπρόθεσμες, δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου.

3. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής λόγω αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ή εφόσον κρίνεται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ότι συντρέχει αντικειμενική και πραγματική αδυναμία υποβολής της δήλωσης με ηλεκτρονικό τρόπο, επιτρέπεται να υποβληθούν αυτές σε χειρόγραφη μορφή στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.

4. Οι σύζυγοι, κατά τη διάρκεια του γάμου, υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους. Υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του.

Ειδικότερα οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης ή ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος.

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ενημέρωση του Τμήματος-Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ με τις παραπάνω μεταβολές.

5. Οι δηλώσεις των αποβιώσαντων υποβάλλονται αποκλειστικά σε χειρόγραφη μορφή στην Φορολογική Διοίκηση. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται ενημέρωση του Τμήματος ή Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ του αποβιώσαντος πριν από την υποβολή της δήλωσης.

6. Οι δηλώσεις με επιφύλαξη υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου και οδηγούνται από τη Δ.ΗΛΕ.Δ για έλεγχο - εκκαθάριση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

7. Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης από τον σύνδικο πτώχευσης υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μια

από τον σύνδικο πτώχευσης για την πτωχευτική περιουσία σε χειρόγραφη μορφή στη αρμόδια Δ.Ο.Υ. και μια από τον πτωχό για την τυχόν μη πτωχευτική περιουσία και εισοδήματα ηλεκτρονικά.

Άρθρο 2

Ορισμός τύπου και περιεχόμενου της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και συνυποβαλλόμενων εντύπων

1. Ορίζουμε ότι, για το φορολογικό έτος 2014, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων [\(Ε1\) \(παράρτημα Α\)](#), καθώς και των συνυποβαλλόμενων εντύπων

α) της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας [\(Φ-01.002\)-\(Ε2\) \(παράρτημα Β\)](#),

β) της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα [\(Ε3\) \(παράρτημα\)](#) όπως τροποποιήθηκε, καθώς και της κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης που τη συνοδεύει.

γ) της δήλωσης κατοχής μηχανημάτων έργων [\(Ε16\) \(παράρτημα Δ\)](#) που συμπληρώνεται χειρόγραφα και προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ. εφόσον ζητηθεί, έχουν όπως τα σχετικά υποδείγματα τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα, ως παραρτήματα της Α,Β,Γ και Δ αντιστοίχως.

Άρθρο 3

Εκκαθάριση δήλωσης και καταβολή φόρου

1. Η Δ.ΗΛΕ.Δ της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων Φ.Π. που υπεβλήθησαν ηλεκτρονικά, εκδίδει τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, με τις οποίες συνιστάται και βεβαιώνεται η οφειλή ή η απαίτηση των φορολογουμένων και τις κοινοποιεί σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτ. α' της [παραγρ. 2 του άρθρου 5](#) του Ν.4174/2013. Οι φορολογούμενοι, θα μπορούν να εκτυπώνουν την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου από το Taxisnet, χρησιμοποιώντας τους κωδικούς πρόσβασης που διαθέτουν.

2. Στις περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητος ο έλεγχος των δικαιολογητικών των αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, θα οδηγούνται για έλεγχο στη Δ.Ο.Υ. και οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκτυπώνονται και αποστέλλονται στους φορολογούμενους από τη Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της δήλωσης.

3. Κατά την υποβολή των δηλώσεων στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση των δηλούμενων εισοδημάτων και φόρων, τα δικαιολογητικά αποστέλλονται με συστημένη επιστολή στη Δ.ΗΛΕ.Δ και ο έλεγχος των δικαιολογητικών πραγματοποιείται από κλιμάκιο εφοριακών που εδρεύει σε αυτήν. Η πράξη προσδιορισμού φόρου κοινοποιείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1.

4. Ο φόρος εισοδήματος θα καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από την προβλεπόμενη προθεσμία υποβολής της δήλωσης και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα αντίστοιχα από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Ειδικά για το φορολογικό έτος 2014 η καταβολή της πρώτης δόσης γίνεται μέχρι τις 31.07.2015 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι τις 30.09.2015 και 30.11.2015.

Για τις δηλώσεις που υποβάλλονται εκπρόθεσμα ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις ίσες διμηνιαίες δόσεις σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραπάνω παραγράφου και ως αφετηρία υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η λήξη της προθεσμίας που θα έπρεπε να είχε αρχικά καταβληθεί.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που η αρχική τους έχει υποβληθεί μέσω

διαδικτύου, τα δικαιολογητικά που θα προσκομίζει ο φορολογούμενος θα είναι μόνο αυτά που αφορούν το λόγο που επικαλείται για την τροποποίηση της δήλωσής του και όχι όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν το σύνολο της δήλωσης.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγούμενων ετών, αυτές θα παραλαμβάνονται χωρίς κυρώσεις μέχρι το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο εκδόθηκαν οι βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων.

Στις περιπτώσεις που η δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα στη Δ.Ο.Υ. ή οδηγείται στη Δ.Ο.Υ. - Δ.ΗΛΕ.Δ, για έλεγχο δικαιολογητικών, για την καταβολή του φόρου ισχύουν τρεις ίσες διμηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από την εκκαθάριση.

Δεν βεβαιώνεται το ποσό που οφείλεται με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του. (παρ. 1 άρθρο 18 ν. [3522/2006](#) ΦΕΚ 276 Α').

Δεν επιστρέφεται ποσό φόρου με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου μικρότερο των πέντε (5) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του (παρ. 2 άρθρο 18 ν. [3522/2006](#) ΦΕΚ 276 Α').

Άρθρο 4

Περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

1. Στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος αναγράφεται υποχρεωτικά ο ΑΜΚΑ του υπόχρεου και της συζύγου με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν υποχρεούνται σε απόκτηση Α.Μ.Κ.Α. Εξαιρούνται και οι υπόχρεοι, οι οποίοι, για λόγους που άπτονται σε ευαίσθητα προσωπικά τους δεδομένα, δεν επιθυμούν να αποκτήσουν Α.Μ.Κ.Α. ούτε για τους ίδιους ούτε για τα εξαρτώμενα μέλη τους καθώς και οι υπάλληλοι της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου.

Η αναγραφή του ΑΦΜ είναι υποχρεωτική μόνο για τα εξαρτώμενα μέλη άνω των 18 ετών, ενώ για τα προστατευόμενα τέκνα κάτω των 18 ετών είναι προαιρετική. Σε περίπτωση που τα ανήλικα προστατευόμενα τέκνα είναι υπόχρεα σε υποβολή δήλωσης θα συμπληρώνεται η σχετική ένδειξη στον πίνακα 8 και υποχρεωτικά ο ΑΦΜ τους.

Επισημαίνουμε ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην [παρ. 1 του άρθρου 11](#) του ν. [4172/2013](#), θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογητέο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ή το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

2. Είναι υποχρεωτική η αναγραφή όλων των εισοδημάτων των υπόχρεων ανεξάρτητα από τον τρόπο φορολόγησής τους, καθώς και των απαλλασσόμενων από το φόρο εισοδημάτων. Για τα αυτοτελώς ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενα εισοδήματα αναγράφεται και ο παρακρατηθείς ή αποδοθείς κατά περίπτωση φόρος.

Με βάση τα ηλεκτρονικά αρχεία βεβαιώσεων ([ΠΟΛ.1051/19.2.2015](#)) που αποστέλλονται στη Δ.ΗΛΕ.Δ., προσυμπληρώνονται τα εισοδήματα και οι παρακρατηθέντες φόροι στους αντίστοιχους κωδικούς των πινάκων της δήλωσης. Ο φορολογούμενος ενημερώνεται (μέσω πίνακα) για τα ποσά των εισοδημάτων και των φόρων ανά εργοδότη - ασφαλιστικό φορέα.

Όταν συμπληρώνονται κωδικοί της δήλωσης με εισοδήματα - φόρους που καταβλήθηκαν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση, οι φορολογούμενοι δύναται να κληθούν να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή στη Δ.ΗΛΕ.Δ. για έλεγχο, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εκκαθάριση της δήλωσης τους.

Στις περιπτώσεις κοινών τραπεζικών λογαριασμών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (κάθε μορφής στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) υπάρχει υποχρέωση δήλωσης των ποσών των τόκων καταθέσεων που αναλογούν στους πραγματικούς δικαιούχους οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις. Ο Προϊστάμενος της ΔΟΥ έχει, σε κάθε περίπτωση, την διακριτική ευχέρεια να κρίνει διαφορετικά.

Στην περίπτωση αμοιβών ή φόρων που έχουν καταβληθεί στην αλλοδαπή σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ (π.χ. σε δολάρια Η.Π.Α.), για τη μετατροπή τους σε ευρώ, λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία ευρώ και του ξένου νομίσματος, όπως αυτή προκύπτει κατά την ημερομηνία καταβολής αυτών στην αλλοδαπή. Σε περίπτωση όμως, αμοιβών ή φόρων που καταβάλλονται περιοδικά, η μετατροπή θα πρέπει να γίνει με βάση τη μέση ετήσια ισοτιμία, όπως αυτή καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Για την διαπίστωση των πληθυσμιακών εξαιρέσεων από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος ή την επιβολή μειωμένου τέλους, λαμβάνεται υπόψη η τελευταία επίσημη Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας, η οποία είναι αυτή της 9ης Μαΐου 2011, όπως κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. [11247/28.12.2012](#) απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 3465 Β'), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 2890/15-03-2013 απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 630 Β').

4. Ηλεκτρονική υποβολή αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (έντυπο Ε2)

- Για την συμπλήρωση της στήλης 4 θα γίνεται επιλογή της κατηγορίας του δηλούμενου ακινήτου σύμφωνα με την ακόλουθη κατηγοριοποίηση των ακινήτων, που ισχύει για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε9:

Κατοικία, Μονοκατοικία, Επαγγελματική Στέγη, Οικόπεδο, Αποθήκη, Θέση Στάθμευσης, Σταθμός Αυτοκινήτων ΔΧ, Βιομηχανικό Κτίριο, Ξενοδοχείο, Νοσηλευτήριο, Εκπαιδευτήριο, Αθλητική Εγκατάσταση, Άλλο Κτίριο (Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσείο κλπ), Αγροτεμάχιο, Άλλη Χρήση. Αντίστοιχη επιλογή θα γίνεται σε περίπτωση χειρόγραφης υποβολής της δήλωσης.

- Οι στήλες 13, 14, 15 και 16, συμπληρώνονται με το ακαθάριστο εισόδημα των ακινήτων που αναλογεί στον υπόχρεο κατά κατηγορία όπως εμφανίζεται στους τίτλους των στηλών.

- Κατά τη συμπλήρωση της στήλης 18 «Αριθμός Παροχής Ρεύματος» αναγράφεται υποχρεωτικά ο εννιαψήφιος αριθμός παροχής ρεύματος όλων των ακινήτων, εφόσον υπάρχει παροχή, ανεξάρτητα από τη λειτουργία της ή μη, από την εταιρεία που το παρέχει (ΔΕΗ ή οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση), από το είδος του παρεχόμενου ρεύματος (συμβατικό, εργοταξιακό κλπ) και ανεξάρτητα αν από την ίδια παροχή ηλεκτροδοτούνται περισσότερα ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, χώροι στάθμευσης κ.λπ).

- Σε περίπτωση που δεν υπάρχει παροχή ρεύματος (μετρητής) ή πρόκειται για αποθήκη ή χώρο στάθμευσης που ηλεκτροδοτείται από τη κοινόχρηστη παροχή ρεύματος, η στήλη αυτή συμπληρώνεται με τον αριθμό «99999999».

- Στη στήλη 17 συμπληρώνεται το είδος μίσθωσης και η χρήση του ακινήτου όπως αυτά προκύπτουν από την κατηγοριοποίηση των στηλών 13, 14, 15 και 16.

- Στην στήλη 19 συμπληρώνεται ο αριθμός της δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας.

- Ως αύξων αριθμός του πίνακα Ι «Εκμισθούμενα κτλ Ακίνητα» των «Συμπληρωματικών Στοιχείων Ακίνητης Περιουσίας» αναγράφεται ο αύξων αριθμός του πίνακα της 1ης σελίδας.

- Στην «Αναλυτική Κατάσταση Μισθωμάτων» δηλώνεται και η ακίνητη περιουσία των εξαρτώμενων ανηλίκων τέκνων από τον υπόχρεο γονέα. Τα ακίνητα αυτά συμπληρώνονται και στον πίνακα Ι της δεύτερης σελίδας του εντύπου.

5. Ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (έντυπο Ε1)

• Πίνακας 4Α (εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις)

α. Όταν συμπληρώνονται οι κωδικοί 307-308 σε συνδυασμό με τους κωδικούς 019-020, απαιτείται η αναγραφή των ΑΦΜ των προσώπων που λαμβάνουν τις υπηρεσίες και σε περίπτωση που αυτοί υπερβαίνουν τους τρεις (3), πρέπει να αναγραφεί οπωσδήποτε ο ΑΦΜ του προσώπου από το οποίο προέρχεται τουλάχιστον το 75% των ακαθαρίστων εσόδων.

β. Όταν συμπληρώνονται εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις (κωδ. 343-344) χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση, πρέπει να καταχωρούνται οι Α.Φ.Μ. εργοδοτών - ασφαλιστικών φορέων με τα αντίστοιχα ποσά, βάσει των βεβαιώσεων αποδοχών.

Οι κωδικοί 325-326 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλεκτρονικά οι εκκαθαριστές ([ΠΟΛ.1051/19.2.2015](#)) και αφορούν ακαθάριστες αμοιβές μελών Δ.Σ. για παροχή υπηρεσίας που σύμφωνα με την περ. δ' της [παρ.2 του άρθρου 12](#) του Ν.4172/2013 αποτελούν εισόδημα από μισθωτή εργασία. Τονίζεται, ότι στους κωδικούς αυτούς δεν αναγράφονται αμοιβές μελών Δ.Σ. που προέρχονται από διανομή κερδών.

Οι κωδικοί 351-352 συμπληρώνονται από το φορολογούμενο και αφορούν ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης εξαιτίας εξαγοράς χρόνου ασφάλισης όπως χρόνου στρατιωτικής θητείας, και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις. Στους ίδιους κωδικούς συμπληρώνονται και οι εισφορές που αποδίδουν τα ίδια τα μέλη Δ.Σ. εξαιτίας υποχρεωτικής ασφάλισης και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αυτοί αποκτούν (περ. δ' [παρ. 2 άρθ. 12](#) του Ν.4172/2013). Οι εισφορές αυτές αποδεικνύονται βάσει αποδεικτικών εγγράφων ή σχετικών δικαιολογητικών που οι φορολογούμενοι προσκομίζουν στη Φορολογική Διοίκηση. Δηλώνεται υποχρεωτικά ο ΑΦΜ του φορέα στον οποίο καταβλήθηκαν.

Οι κωδικοί 651-652 συμπληρώνονται από το φορολογούμενο με το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης στο οποίο η Ελλάδα έχει δικαίωμα φορολόγησης. Δεν συμπληρώνεται τυχόν ποσό φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης όπου η Ελλάδα, βάσει ΣΑΔΦ, έχει αποκλειστικό δικαίωμα φορολόγησης.

Οι κωδικοί 393-394 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλεκτρονικά οι εκκαθαριστές ([ΠΟΛ.1051/19.2.2015](#)) και αφορούν αποδοχές που καταβάλλονται από ημεδαπές εταιρείες για μισθωτές υπηρεσίες που παρέχονται στην αλλοδαπή από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας και οι οποίες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου στην Ελλάδα. Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται προκειμένου να συμψηφιστούν ποσά φόρου που εκ παραδρομής παρακρατήθηκαν στην Ελλάδα.

• Πίνακας 4Β (εισόδημα αξιωματικών και κατώτερο πληρώματος Ε.Ν.)

Μέχρι και το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) συνυποβάλλεται με τη δήλωση (έντυπο Ε1) Ε.Ε.Δ για τις αποδοχές των αξιωματικών και του κατώτερου πληρώματος του εμπορικού ναυτικού.

Από το φορολογικό έτος 2014 (χρήση 2014), οι κωδικοί του Ε.Ε.Δ. έχουν ενσωματωθεί στο έντυπο της δήλωσης (Ε1) και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι αυτής (πίνακας 4Β).

Το εισόδημα που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15% και 10% αντίστοιχα και εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση.

• Πίνακας 4Γ1 (εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα)

Από 01.01.2014 καταργείται η φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος σύμφωνα με το [άρθρο 42](#) του Ν.2238/1994 (τεκμαρτός προσδιορισμός του αγροτικού εισοδήματος) και το εισόδημα που αποκτάται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται πλέον σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 1 αρθρ. 21](#) του Ν.4172/2013, τα δε κέρδη (λογιστικός προσδιορισμός) από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%) ([παρ. 3 αρ. 29](#) Ν.4172/2013).

Το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, προσδιορίζεται με λογιστικό τρόπο (έσοδα-έξοδα) ανεξάρτητα από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων του [Κ.Φ.Α.Σ.](#) ή όχι. Οι μη υπόχρεοι σε έκδοση στοιχείων που έχουν πραγματοποιήσει και λιανικές πωλήσεις, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδά τους και τις πωλήσεις αυτές που αποδεικνύονται είτε με απλές αποδείξεις είσπραξης, είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Προκειμένου να δηλωθεί εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα για το φορολογικό έτος 2014 είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του εντύπου Ε3.

Επιπρόσθετα, για τα εισοδήματα που αποκτούνται από 01.01.2014, έχει γίνει δεκτό ότι ο φορολογικός συντελεστής 13% εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

• Πίνακας 4Γ2 (εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα)

α. Περιλαμβάνονται και οι πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες (πρώην Ζ' πηγή). Πλέον θεωρούνται ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά μη έχοντες την εμπορική ιδιότητα

β. Στον υποπίνακα Γ2 του ΠΙΝΑΚΑ 4, δηλώνονται τα ακαθάριστα έσοδα, καθαρά κέρδη/ ζημίες και οι παρακρατηθέντες - προκαταβλητέοι φόροι των εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα για τους επιτηδευματίες που είτε τηρούν βιβλία του [Κ.Φ.Α.Σ.](#) είτε είναι απαλλασσόμενοι/μη υπόχρεοι σε βιβλία του [Κ.Φ.Α.Σ.](#) (κωδ.: 401, 402-425, 426-413, 414-415, 416-601, 602-605-606)

γ. Περιλαμβάνονται τα εισοδήματα ημεδαπής (κωδ. 401, 402) και αλλοδαπής προέλευσης. (κωδ.: 411, 412)

δ. Γίνεται διάκριση του εισοδήματος που δηλώνεται από τους μη επιτηδευματίες και μη υποβάλλοντες Ε3. (κωδ.: 403,404)

ε. Περαιτέρω, προβλέπεται η δήλωση του εισοδήματος όταν ο καταβάλλων τις αμοιβές δεν αποστέλλει ηλεκτρονικά την πληροφορία για το δικαιούχο του ανάλογου εισοδήματος. (κωδ.: 409,410), και του παρακρατηθέντος φόρου (κωδ.: 611,612)

στ. Το καθαρό εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα όσων έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία, ανεξάρτητα της τήρησης απλογραφικών/διπλογραφικών βιβλίων προκύπτει με λογιστικό προσδιορισμό (έντυπο Ε3) ενώ για τους μη επιτηδευματίες φορολογείται εξ' ολοκλήρου, καθόσον δεν αναγνωρίζονται δαπάνες.

ζ. Επιπλέον προστέθηκαν κωδ. 427,428 για τις περιπτώσεις της [παραγράφου 3 του άρθρου 21](#) του ΚΦΕ.

• Πίνακας 4Δ1 (εισόδημα από κεφάλαιο)

Από 01/01/2014 και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. [4172/2013](#) (ΚΦΕ) τα εισοδήματα από μερίσματα, τόκους, δικαιώματα και ακίνητη περιουσία, αποτελούν εισόδημα από κεφάλαιο και από το φορολογικό έτος 2014 και μετά θα δηλώνονται σε ξεχωριστό πίνακα του έντυπου Ε1.

Στον Πίνακα Δ1 δηλώνονται τα εισοδήματα αυτής της κατηγορίας που αποκτήθηκαν κατά το φορολογικό έτος 2014, ο φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα όπου προβλεπόταν, ή ο φόρος που αυτοαποδόθηκε, ή ο φόρος που παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή εφόσον η αλλοδαπή είχε δικαίωμα φορολόγησης.

Στις περιπτώσεις που η Φορολογική Διοίκηση έχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για αυτά τα εισοδήματα, όπως για τους τόκους καταθέσεων ημεδαπών τραπεζών, τα μερίσματα εισηγμένων στο Ελληνικό Χρηματιστήριο, μετοχών κλπ, θα εμφανίζεται σχετικό μήνυμα στους φορολογούμενους.

Στον Πίνακα αυτό θα δηλώνονται τα κέρδη που διανέμουν οι εταιρίες όλων των νομικών μορφών, περιλαμβανομένων και των προσωπικών εταιριών που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

Ομοίως δηλώνονται και οι τόκοι που εισπράττονται, από κάθε αιτία.

Τέλος, για το φορολογικό έτος 2014, τα δικαιώματα δηλώνονται σε ξεχωριστό κωδικό.

• Πίνακας 4Δ2 (Εισόδημα από ακίνητη περιουσία)

Στον υποπίνακα Δ2 του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα σε χρήμα ή σε είδος που προκύπτει από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων σε τρίτους, εγκαταστάσεων ή κατασκευών, χώρων τοποθέτησης επιγραφών καθώς επίσης και από εκμίσθωση υπεκμίσθωση, ιδιοχρησιμοποίηση, δωρεάν παραχώρηση κοινοχρήστων χώρων που ανήκουν σε ιδιοκτήτες διηρημένων ιδιοκτησιών (κωδ. **131-132, 133-134**), από αποζημιώσεις για επίταξη, εξωσυμβατική χρήση γης και ακινήτων (κωδ. **741-742**), λόγω πρόωρης λύσης εμπορικής μίσθωσης από τον μισθωτή (κωδ. **121-122**) και το αντάλλαγμα κατά την μεταβίβαση της ενάσκησης επικαρπίας (**741-742**). Περιλαμβάνονται τα ενοίκια, πραγματικά ή τεκμαρτά, κατά κατηγορίες ακινήτων όπως εμφανίζονται στην δήλωση, μεταφερόμενα στους αντίστοιχους κωδικούς της δήλωσης από τα συνολικά ποσά των στηλών του έντυπου Ε2 κατά κατηγορία ακινήτου.

Αναγνωρίζεται ποσοστό 5% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ως δαπάνες επισκευής συντήρησης ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες όσων ακινήτων αποφέρουν φορολογητέο εισόδημα, ανεξάρτητα από το είδος και τη χρήση αυτών. Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης (κωδ. **159-160**), εκπίπτουν σε ποσοστό 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος από εκμίσθωση, υπεκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση και ιδιοχρηση γαιών. Για την απόδειξη του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή (κωδ. **163-164**) για τη λύση της μισθωτικής σχέσης ακινήτου, καθώς και του ποσού για τις δαπάνες για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης, τα δικαιολογητικά εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του [Κ.Φ.Α.Σ.](#) όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Επισημαίνεται το τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι 200 τμ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, δεν υπάγεται σε φόρο.

• Πίνακας 4Ε (Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου)

Στον υποπίνακα Ε του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης με επαχθή αιτία ακίνητης περιουσίας ή ιδανικών μεριδίων αυτής, ή εμπράγματος δικαιώματος επί της ακίνητης περιουσίας ή ιδανικού μεριδίου αυτού (κωδ. **825-826**), ο φόρος που παρακρατήθηκε από την υπεραξία αυτή(κωδ. 827-828) καθώς και το εισόδημα από ανέγερση ακινήτου σε οικόπεδο του

εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή εφόσον η λήξη ή διακοπή της μισθωτικής σχέσης έγινε το έτος 2014 (κωδ. 123-124).

Στον ίδιο Πίνακα δηλώνονται και οι μεταβιβάσεις τίτλων του [άρθρου 42](#) του ΚΦΕ που πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία. Οι μεταβιβάσεις από χαριστική αιτία δεν αποτελούν αντικείμενο του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Κωδικοί 825 - 826: Συμπληρώνεται το σύνολο των εισοδημάτων που προκύπτουν από υπεραξία μεταβίβασης με επαχθή αιτία ακίνητης περιουσίας ή ιδανικών μεριδίων αυτής ή εμπράγματος δικαιώματος επί ακίνητης περιουσίας καθώς και από εισφορά ακίνητης περιουσίας για την κάλυψη ή την αύξηση κεφαλαίου νομικού προσώπου ή οντότητας, από φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και για πωλήσεις ακινήτων που έχουν αποκτηθεί από 1/1/1995 και μετά. Σε περίπτωση ελέγχου ή κατά την χειρόγραφη υποβολή, προσκομίζεται φωτοαντίγραφο της υποβληθείσας στη Δ.Ο.Υ δήλωσης φόρου υπεραξίας καθώς και δήλωσης φόρου υπεραξίας που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά.

Επίσης συμπληρώνεται το σύνολο των εισοδημάτων από την μεταγραφή δικαστικής απόφασης λόγω μη εκτέλεσης προσυμφώνου μεταβίβασης καθώς και εισοδήματα από μεταβίβαση της πλήρους ή ψιλής κυριότητας, πραγματικής δουλείας ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για μεταβίβαση υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση ή με τον όρο της εξώνησης, εισοδήματα σύστασης επικαρπίας, οίκησης ή άλλης δουλείας και μεταβίβαση του τίτλου μεταφοράς δόμησης, με αυτοσύμβαση.

Κωδικοί 827-828: Συμπληρώνονται τα ποσά των φόρων που καταβλήθηκαν για την ωφέλεια (υπεραξία) από την πώληση ακίνητης περιουσίας φυσικού προσώπου εφόσον τα ποσά αυτά της υπεραξίας συμπεριλήφθηκαν στους κωδικούς 825 και 826.

Κωδικοί 123-124: Συμπληρώνεται το ακαθάριστο εισόδημα των οικοδομών που ανεγέρθηκαν με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος κυριότητας του εκμισθωτή και περιέχεται στην κατοχή του εκμισθωτή με την λήξη ή την διακοπή της μισθωτικής σχέσης που συντελέστηκε το έτος 2014. Στην έννοια της ανέγερσης εμπίπτουν και οι επεκτάσεις ακινήτων κατόπιν έκδοσης άδειας ανέγερσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας της ανεγειρόμενης οικοδομής ή της αξίας βελτιώσεων ή επεκτάσεων μισθωμένης οικοδομής, απαιτείται η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης του μισθωτή από την οποία να προκύπτει το ύψος των δαπανών που ανεγέρθηκαν και απορρέουν από τα επίσημα βιβλία του. Σε περίπτωση ελέγχου ή κατά την χειρόγραφη υποβολή, προσκομίζεται φωτοαντίγραφο αποδεικτικού μεταγραφής της δικαστικής απόφασης ή συμβολαίου κατά περίπτωση.

Κωδικοί 829-830: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του [άρθρου 42](#) του Ν. [4172/2013](#) (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση.

Κωδικοί 865-866: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του [άρθρου 42](#) του Ν. [4172/2013](#) (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή επιχείρηση.

Κωδικοί 867-868: Συμπληρώνεται ο φόρος που τυχόν καταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε για μεταβίβαση τίτλων στο εξωτερικό, σε χώρα που είχε δικαίωμα φορολόγησης.

Κωδικοί 871-872: Συμπληρώνεται η ζημιά από την πώληση τίτλων του [άρθρου 42](#) του Ν. [4172/2013](#) (ΚΦΕ), η οποία δύναται να μεταφέρεται για πέντε (5) έτη προκειμένου να συμψηφιστεί με κέρδη από την ίδια αιτία.

• Πίνακας 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία)

α. Στους κωδικούς **657-658** και **659-660** συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευση τους.

β. Στους **κωδικούς 781-782**, συμπληρώνονται τα ποσά που δεν αποτελούν εισόδημα και εμφανίζεται ομοίως πίνακας για την ανάλυσή τους.

γ. Κατά την υποβολή των αρχικών δηλώσεων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2014 δεν θα συμπληρώνονται οι **κωδικοί 655-656**. Οι κωδικοί αυτοί θα συμπληρώνονται μόνο με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης.

Άρθρο 5

Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται ή φυλάσσονται για μελλοντικό έλεγχο

Στις περιπτώσεις που η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται χειρόγραφα μέσω Δ.Ο.Υ., συνυποβάλλονται, κατά περίπτωση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σε ευκρινή φωτοαντίγραφα σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 1](#) του Κεφαλαίου Α' του ν. [4250/2014](#).

1. Τα έντυπα της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Ε2), της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), καθώς και της δήλωσης κατοχής μηχανημάτων έργων (Ε16), συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, ανάλογα με την κατηγορία των δηλούμενων εισοδημάτων, αποτελούν αδιαίρετη ενότητα με αυτήν και πρέπει να συμπληρώνονται σε όλες τις ενδείξεις τους.

2. Η αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2) και η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης σε φυσική μορφή, μπορεί να υποβληθούν σε προεκτυπωμένα έντυπα από τους υπόχρεους που έχουν τη δυνατότητα προεκτύπωσής τους με μηχανογραφικά μέσα, τα οποία όμως πρέπει να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και να αναφέρουν τα στοιχεία που περιέχονται στα αντίστοιχα έντυπα.

3. Εφόσον κάποια από τα πιο πάνω δικαιολογητικά έχουν ήδη συνυποβληθεί με δηλώσεις προηγούμενων ετών στην ίδια ΔΟΥ ή έχουν διαφυλαχθεί σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής και δεν έχει επέλθει κάποια μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτά, δεν απαιτείται η έκδοση νέων δικαιολογητικών. Αρκεί να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, στην οποία θα αναγράφεται το οικονομικό έτος που αφορούσε το κάθε συγκεκριμένο δικαιολογητικό που τυχόν υποβλήθηκε, ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτό και με την προϋπόθεση ότι, αν το συγκεκριμένο δικαιολογητικό είναι ορισμένης χρονικής ισχύος, καλύπτει και το φορολογικό έτος 2014.

4. Οι φορολογούμενοι που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, με τη δήλωση εισοδήματος υποβάλλουν σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, αντίγραφο ισολογισμού νόμιμα υπογραμμένο.

5. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων συνοδεύεται κατά περίπτωση και από τις εξής βεβαιώσεις:

α) Βεβαίωση για μερίσματα από το νομικό πρόσωπο ή την νομική οντότητα που πραγματοποίησε την διανομή (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., προσωπική εταιρία κλπ) βεβαίωση για τόκους από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή χαρτοσημασμένο ιδιωτικό συμφωνητικό αν έγινε ιδιωτικός δανεισμός, βεβαίωση για την καταβολή δικαιωμάτων από το πρόσωπο που τα κατέβαλε, παραστατικά που αποδεικνύουν κέρδη από μεταβίβαση τίτλων όπως πινακίδια ή συμφωνητικά αν πρόκειται για μη διαπραγματεύσιμους τίτλους και για τους φόρους που έχουν παρακρατηθεί για τα εισοδήματα αυτά..

Επίσης απαιτούνται δικαιολογητικά για τις αγροτικές επιδοτήσεις, για τις αμοιβές για τεχνικά έργα, τις αμοιβές διοίκησης ή αμοιβές για συμβουλευτικές ή παρόμοιες υπηρεσίες κ.λπ. που καταβλήθηκαν στο δικαιούχο

β) Βεβαίωση με το ποσό της διατροφής που επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε συμβολαιογραφικά σε σύζυγο ή σε τέκνο, η οποία εκδίδεται από τον υπόχρεο σε καταβολή σύζυγο, για το συνολικό ποσό της διατροφής που κατέβαλε ετησίως και θα συνυποβάλλεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος από τον δικαιούχο, προκειμένου να αποδείξει αυτός το ποσό της διατροφής που εισέπραξε.

γ) Βεβαιώσεις των φόρων που έχουν παρακρατηθεί από όλες τις κατηγορίες εισοδήματος.

δ) Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δηλώνει στο Έντυπο Ε2 κάποιο ακίνητό του ως κενό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών μέσα στην κρινόμενη περίοδο, φωτοαντίγραφα των λογαριασμών της ΔΕΗ ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο (π.χ. λογαριασμοί ύδρευσης, κοινόχρηστων κ.λπ.), από το οποίο να αποδεικνύεται ότι το ακίνητο ήταν κενό για το υπόψη χρονικό διάστημα.

6. Για την αναγνώριση δικαιωμάτων (απαλλαγών, εξαιρέσεων κ.λπ.) προσκομίζονται σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου τα παρακάτω δικαιολογητικά έγγραφα ή στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων:

~~α) Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, των συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας που χορηγούνται σε πρόσωπα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%, η γνωμάτευση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), Ελληνικής Αστυνομίας.~~

β) Ληξιαρχική πράξη θανάτου, γέννησης ή διαζευκτήριο, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος επικαλείται ως προστατευόμενα μέλη του τέκνα, αδελφούς και ανήλικους συγγενείς του μέχρι τρίτου βαθμού.

γ) Βεβαίωση της σχολής του εσωτερικού ή εξωτερικού, ή της δημόσιου ή ιδιωτικού ινστιτούτου επαγγελματικής κατάρτισης στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, από την οποία να προκύπτει ότι τα ενήλικα τέκνα του φορολογούμενου σπουδάζουν σ' αυτή, εφόσον έχουν ηλικία μέχρι 25 ετών και θεωρείται ότι αυτά βαρύνουν το φορολογούμενο.

δ) Τα στοιχεία που αποδεικνύουν την ηλικία και το βαθμό συγγένειας των προσώπων τα οποία ο φορολογούμενος επικαλείται ότι τον βαρύνουν, ότι τα πρόσωπα αυτά συνοικούν μ' αυτόν και το φορολογητέο εισόδημα καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ το χρόνο ή, εφόσον έχουν αναπηρία τουλάχιστον 67%, ότι το φορολογητέο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ το χρόνο.

Στη δεύτερη περίπτωση, των ανάπηρων μελών, απαιτείται και γνωμάτευση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), Ελληνικής Αστυνομίας.

ε) Στοιχεία που αποδεικνύουν το ποσό του υπερτιμήματος από πώληση αυτοκινήτου (παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν.1160/1981 - ΦΕΚ 147/Α') και τον καταλογισμό φόρου στο φορολογούμενο.

στ) Κατάσταση, στην οποία να αναφέρονται τα στοιχεία των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στον υπόχρεο ως οικιακοί βοηθοί, οδηγοί, δάσκαλοι, κηπουροί και λοιπό υπηρετικό προσωπικό, καθώς και το ποσό των ετήσιων αμοιβών που καταβλήθηκαν σε καθένα από αυτά τα πρόσωπα.

ζ) Ναυτολόγιο, στο οποίο να αναφέρονται τα στοιχεία των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες λόγω ναυτολόγησής τους σε σκάφη αναψυχής του υπόχρεου, καθώς και το ποσό των ετήσιων αμοιβών που καταβλήθηκαν σε καθένα από αυτά τα πρόσωπα.

η) Για την απόδειξη της διάστασης των συζύγων, απαιτείται αντίγραφο αγωγής για διαζύγιο ή

διατροφή ή πρακτικό κατανομής της κοινής περιουσίας για συναινετικό διαζύγιο, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτά, οποιοδήποτε στοιχείο που να αποδεικνύει τη χωριστή διαβίωση των συζύγων (π.χ. χωριστή στέγη που θα αποδεικνύεται με την προσκόμιση μισθωτηρίου, λογαριασμών ΔΕΗ κ.τ.λ., φιλοξενούμενος με αποδεικτικό την αναγραφή στην προσωπική του δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δωρεάν παραχώρηση,) τα οποία σε κάθε περίπτωση κρίνονται σαν πραγματικά γεγονότα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

θ) Επικυρωμένο αντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας ο οποίος θεωρείται κατ' αρχήν υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων της [παρ. 4 του άρθρου 11](#) του Ν.4172/2013

ι) Επικυρωμένο αντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας με το μεγαλύτερο εισόδημα έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του δέκατου εδαφίου της περ. γ' της [παρ. 1 του άρθρου 31](#) του Ν.4172/2013 και της αναλογικής εφαρμογής στις περ. στ' και ζ' της ίδιας παραγράφου.

ια) Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης σχολάζουσας κληρονομιάς ή επιδικίας ή μεσεγγύησης από τον κηδεμόνα, τον προσωρινό διαχειριστή ή το μεσεγγυούχο, κατά περίπτωση, καθώς και σε περίπτωση υποβολής δήλωσης για λογαριασμό ανηλίκων ή δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένων ή αυτών που βρίσκονται υπό δικαστική αντίληψη από τον επίτροπο ή τον κηδεμόνα ή τον αντιλήπτορα, κατά περίπτωση, το νόμιμο στοιχείο από το οποίο αποδεικνύεται ο ορισμός των πιο πάνω προσώπων.

ιβ) Εάν ο φορολογούμενος δηλώνει ότι κατοικεί μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους, προκειμένου να τύχει μείωση του φόρου με βάση την [παρ. 5 του άρθρου 15](#) και την [παρ. 5 του άρθρου 29](#) του Ν.4172/2013, βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, την οποία εκδίδει ο Δήμαρχος και στην οποία πρέπει να αναγράφει ότι ο φορολογούμενος ήταν μόνιμος κάτοικος του νησιού ολόκληρο το έτος απόκτησης του εισοδήματος, από το οποίο ζητείται η απαλλαγή και μέχρι την ημερομηνία χορήγησης της βεβαίωσης. Εξαιρετικά, για τους δημοσίους υπαλλήλους και για τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. που διορίζονται στα νησιά αυτά κατά το έτος τοποθέτησής τους στο νησί ή κατά το έτος αναχώρησής τους από αυτό θα πρέπει η βεβαίωση να αναφέρεται τουλάχιστον σε χρονικό διάστημα 9 μηνών.

Περαιτέρω, για τους επιχειρηματίες - φυσικά πρόσωπα δεν αρκεί η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας αλλά θα πρέπει και να αποδεικνύουν ότι η επιχειρηματική τους δραστηριότητα ασκείται κατά κύριο λόγο εντός των συγκεκριμένων νησιών.

ιγ) Σε περίπτωση κατοίκων εξωτερικού που διατηρούν τη φορολογική τους κατοικία σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., και προκειμένου να δικαιούνται τις μειώσεις φόρου στην Ελλάδα για το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις δυνάμει των διατάξεων του [άρθρου 20](#) του Ν.4172/2013, απαιτείται:

Για την εφαρμογή της περ. α' του ως άνω άρθρου, βεβαίωση της αλλοδαπής φορολογικής Αρχής για το συνολικό εισόδημά τους και για το εισόδημα που απέκτησαν στην Ελλάδα, για την εφαρμογή της περ. β' του ως άνω άρθρου, βεβαίωση της αλλοδαπής φορολογικής Αρχής, από την οποία να προκύπτει ότι το φορολογητέο εισόδημα των εν λόγω φυσικών προσώπων στο κράτος κατοικίας τους είναι τόσο χαμηλό που ενώ θα δικαιούνταν της μείωσης του φόρου δυνάμει της φορολογικής τους νομοθεσίας, δεν επωφελούνται αυτής (σχετ. οι C-39/2010, C-169/2003 και C-279/1993 αποφάσεις του ΔΕΕ).

ιδ) Ευκρινές φωτοαντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης από το πρωτότυπο ή από ακριβές αντίγραφο αυτής, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας ο οποίος θεωρείται κατ' αρχήν υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης, έχει χάσει την γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων της [παρ. 4 του άρθρου 11](#) του ν. 4172/2013.

ιε) Ευκρινές φωτοαντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης από το πρωτότυπο ή από ακριβές αντίγραφο αυτής, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας με το μεγαλύτερο εισόδημα έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του δέκατου εδαφίου της περ. γ της [παρ. 1 του άρθρου 31](#) του ν. [4172/2013](#) και της αναλογικής εφαρμογής στις περιπτώσεις στ' και ζ' της ίδιας παραγράφου.

7. Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των ασφαλιστικών εισφορών της περ. δ' της [παρ. 1 του άρθρου 14](#) του Ν. [4172/2013](#) σε ταμεία ασφάλισης του υπόχρεου (π.χ. μέλη Δ.Σ., συνταξιούχοι ή μισθωτοί για εξαγορά προϋπηρεσίας που η εξόφληση έγινε από τους ίδιους), απαιτείται η σχετική βεβαίωση ή απόδειξη του ασφαλιστικού φορέα, από την οποία προκύπτει το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών που η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, χωριστά από τυχόν άλλα ποσά για εκπρόθεσμη κ.λπ. καταβολή των εισφορών.

8. Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας που χορηγούνται σε πρόσωπα που παρουσιάζουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), οι γνωματεύσεις των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α), το οποίο συστήθηκε και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. [3863/2010](#), με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης, όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας, όλων των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας.

Περαιτέρω, ο φορολογούμενος για την πιστοποίηση της ύπαρξης αναπηρίας μπορεί να προσκομίσει και γνωματεύσεις των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν. [3863/2010](#), οι εν λόγω Υγειονομικές Επιτροπές δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την 01.09.2011.

Περαιτέρω, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των Νομαρχιών, οι οποίες έχουν δοθεί για οποιαδήποτε χρήση, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής απαλλαγής επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφόσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με όσα ίσχυαν στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν διαθέτει κάποιες από τις προηγούμενες γνωματεύσεις, μπορεί αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 80%, να προσκομίσει βεβαίωση ή απόφαση συνταξιοδότησης του συνταξιοδοτικού φορέα, από την οποία να προκύπτει ότι κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή. Τονίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπηρίας από ΚΕΠΑ ή ΑΣΥΕ κ.λπ., τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές θα πρέπει να διαπιστώνεται και βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορά, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να καλύπτουν και το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

9. Για τη μείωση του φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ, απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά, από τα οποία πιστοποιείται η ιδιότητα του φορολογουμένου ή του εξαρτώμενου μέλους του, ως

αναπήρου, θύματος πολέμου κλπ, λόγω της οποίας ο φορολογούμενος δικαιούται την εν λόγω μείωση:

α. Προκειμένου για πρόσωπα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε), στις οποίες θα πρέπει να διαπιστώνεται και βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορά, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία.

Περαιτέρω, για την ταυτότητα του νομικού λόγου και λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του Ν.3863/2010, από 01.09.2011, καταργήθηκαν όλες οι Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας που λειτουργούσαν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους, διευκρινίζεται ότι για την πιστοποίηση της αναπηρίας του φορολογούμενου, γίνονται δεκτές, πλην των γνωματεύσεων της Α.Σ.Υ.Ε και οι γνωματεύσεις που εκδίδονται από τις τέσσερις τελευταίες προαναφερθείσες υγειονομικές επιτροπές (Α.Ν.Υ.Ε, Α.Α.Υ.Ε., Α.Υ.Ε της Ελληνικής Αστυνομίας, Α.Υ.Ε του Πυροσβεστικού Σώματος).

Επιπλέον, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης, και οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των νομαρχιών, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους.

Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία.

β) Προκειμένου για ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες ή θύματα πολέμου, καθώς και για ανάπηρους ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου, σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικά για τους ανάπηρους αξιωματικούς και οπλίτες, καθώς και τα θύματα πολέμου αρκούν τα ενημερωτικά σημειώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο δεκαψήφιος αριθμός μητρώου της σύνταξής τους, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4.

Για αξιωματικούς οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.

Τέλος, για τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών βεβαίωση από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα ότι ο φορολογούμενος έχει αναγνωριστεί ως θύμα τρομοκρατικής ενέργειας και συνταξιοδοτείται για το λόγο αυτό, βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

10. Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των εξόδων νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης του άρθρου 18, απαιτούνται τα ακόλουθα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά:

α) Έξοδα για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις:

Απόδειξη λιανικών συναλλαγών η οποία εκδίδεται από τον ιατρό, τον οδοντίατρο ή το πρόσωπο που παρέχει τις ιατρικές υπηρεσίες εν γένει (φυσικοθεραπευτή, λογοθεραπευτή κλπ) κατά την είσπραξη της αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Ειδικά, για την αναγνώριση της δαπάνης για φυσικοθεραπεία, λουτροθεραπεία, λογοθεραπεία,

παροχή υπηρεσιών από ψυχολόγο κλπ, απαιτείται και σχετική γνωμοδότηση και παραπομπή από το θεράποντα ιατρό (ή από νοσοκομείο).

β) Έξοδα νοσηλείας

Προκειμένου για νοσήλια σε ιδιωτικές κλινικές:

- Απόδειξη λιανικών συναλλαγών της κλινικής, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης για τη νοσηλεία του ασθενή. Για την έκδοση αυτής της απόδειξης εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά.
- Βεβαίωση του διευθυντή της κλινικής για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

Προκειμένου για νοσήλια σε κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα:

- Το προβλεπόμενο νόμιμο παραστατικό κατά τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά, από το οποίο να προκύπτει το ποσό της δαπάνης για τη νοσηλεία του ασθενή.
- Βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος, για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

Στις πιο πάνω υποπεριπτώσεις, όταν στα οικεία εκδοθέντα παραστατικά βάσει του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, αναγράφεται ο χρόνος της νοσηλείας και αναλυτικά τα έξοδα αυτής (κατά είδος εξόδου), δεν απαιτείται η πιο πάνω αναφερθείσα ιδιαίτερη βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος ή της ιδιωτικής κλινικής.

γ) Έξοδα φαρμακευτικής περίθαλψης

Για την αναγνώριση της δαπάνης για την αγορά φαρμάκων και αναλώσιμου υγειονομικού υλικού απαιτείται απόδειξη λιανικής πώλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά, η οποία εκδίδεται από τα φαρμακεία. Ειδικά, για το αναλώσιμο υγειονομικό υλικό που προμηθεύεται ο φορολογούμενος, απαιτείται και η προσκόμιση αιτιολογημένης ιατρικής γνωμάτευσης.

Στην περίπτωση που η σχετική δαπάνη φαρμακευτικής περίθαλψης αποτελεί μέρος των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που προαναφέρθηκαν στην πιο πάνω περίπτωση β.

δ) Έξοδα για την απασχόληση νοσηλευτή/τριας:

- Βεβαίωση του θεράποντα ιατρού, με την οποία να βεβαιώνεται το είδος της νόσου από την οποία πάσχει ο ασθενής, η διάρκειά της, καθώς και η ανάγκη απασχόλησης νοσηλευτή/τριας, λόγω της σοβαρότητας της νόσου.
- Απόδειξη είσπραξης της αμοιβής από το πρόσωπο που πρόσφερε υπηρεσίες ως νοσηλευτής/τρια, στην οποία πρέπει να αναφέρεται το ονοματεπώνυμό του, το όνομα του πατέρα του, ο αριθμός φορολογικού μητρώου, η διεύθυνση κατοικίας του και η χρονική διάρκεια παροχής υπηρεσιών του, υπογεγραμμένη από το πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες.

ε) Έξοδα σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα:

- Απόδειξη παροχής υπηρεσιών, η οποία εκδίδεται από την επιχείρηση που εισπράττει την αμοιβή

σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά.

- Βεβαίωση του διευθυντή ή του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης για τον ακριβή χρόνο της περίθαλψης του προσώπου που κατέβαλε ή για το οποίο καταβλήθηκε η δαπάνη, καθώς και το ποσό αυτής κατά κατηγορία δαπάνης.

στ) Έξοδα αγοράς και τοποθέτησης οργάνων στο σώμα του ασθενή και αντικατάστασης μελών του σώματός του με τεχνητά:

Στην περίπτωση που η σχετική δαπάνη αποτελεί μέρος των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που προαναφέρθηκαν στην πιο πάνω περίπτωση β.

Σε περίπτωση που ο ίδιος ο ασθενής προμηθεύεται τα όργανα ή τα τεχνητά μέλη από το ελεύθερο εμπόριο, απαιτείται απόδειξη λιανικής, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών και στην οποία θα πρέπει να αναγράφεται το όνομα του αγοραστή, καθώς και το είδος του πωλούμενου αντικειμένου. Εν προκειμένω, απαιτείται και η συνυποβολή βεβαίωσης του θεράποντα ιατρού ή του νοσοκομείου ή της κλινικής όπου έγινε η αντικατάσταση ή η τοποθέτηση του τεχνητού μέλους ή οργάνου στο σώμα του ασθενούς, από την οποία να προκύπτει ότι τα αναφερόμενα στην πιο πάνω απόδειξη λιανικής χρησιμοποιήθηκαν στη συγκεκριμένη θεραπεία.

Επίσης, σε περίπτωση αγοράς γυαλιών οράσεως ή φακών επαφής ή ακουστικών βαρηκοΐας, εκτός από την απόδειξη που προβλέπει ο Κ.Φ.Α.Σ, απαιτείται και σχετική βεβαίωση - συνταγή του θεράποντος ιατρού.

ζ) Ειδικές δαπάνες περίθαλψης τέκνων με αναπηρία:

- Το προβλεπόμενο νόμιμο παραστατικό κατά τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Φορολογικών Συναλλαγών, όπως ισχύουν κάθε φορά, από το οποίο να προκύπτει το ποσό της δαπάνης για την περίθαλψη των τέκνων με αναπηρία.

- Βεβαίωση του διευθυντή ή του νόμιμου εκπροσώπου της ειδικής σχολής ή του ειδικού ιδρύματος ή του οργανισμού από την οποία να προκύπτει η πάθηση του τέκνου του υπόχρεου, ο ακριβής χρόνος της φοίτησης ή της περίθαλψης του τέκνου με αναπηρία για το οποίο καταβλήθηκε η αμοιβή, καθώς και το ποσό αυτής, αναλυτικά, κατά κατηγορία δαπάνης.

- Στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται ότι το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά του τέκνου δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 €.

η) Νοσήλια που καταβάλλονται στην αλλοδαπή:

Προκειμένου για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που καταβάλλονται στην αλλοδαπή, απαιτούνται οι σχετικές βεβαιώσεις, τα τιμολόγια και τα αποδεικτικά είσπραξης των αλλοδαπών γιατρών ή νοσοκομείων ή κλινικών.

- Εάν τα σχετικά αλλοδαπά δικαιολογητικά θεωρούνται, από τη νομοθεσία του κράτους προέλευσης, δημόσια έγγραφα απαιτείται να φέρουν επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης (σφραγίδα Apostille για δημόσια έγγραφα των χωρών που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή) ή προξενική επικύρωση (για τις περιπτώσεις χωρών που δεν έχουν προσχωρήσει στην εν λόγω Σύμβαση) ή θεώρηση από τον αρμόδιο Έλληνα πρόξενο (για τις χώρες για τις οποίες η Ελλάδα έχει εκφράσει αντίρρηση για την προσχώρησή τους στη Σύμβαση της Χάγης) ή κατά τα προβλεπόμενα σε διεθνείς συνθήκες, εφόσον καλύπτουν τέτοιου είδους δικαιολογητικά.

• Εάν τα σχετικά δικαιολογητικά συνιστούν ιδιωτικά έγγραφα:

α) εάν τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης έχουν καταβληθεί σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ)/ Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), απαιτείται, πλην της προσκόμισης των δικαιολογητικών αυτών, και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του φορολογούμενου ότι του παρασχέθηκαν οι συγκεκριμένες ιατρικές ή νοσοκομειακές υπηρεσίες από το συγκεκριμένο γιατρό ή νοσοκομείο ή κλινική του συγκεκριμένου κράτους και ότι κατέβαλε σε αυτούς τα ποσά που αναγράφονται στα συνημμένα δικαιολογητικά.

β) εάν τα έξοδα αυτά έχουν καταβληθεί σε άλλες χώρες του εξωτερικού και εφόσον τα σχετικά δικαιολογητικά (βεβαιώσεις, τιμολόγια και αποδεικτικά είσπραξης των αλλοδαπών γιατρών ή νοσοκομείων ή κλινικών) έχουν θεωρηθεί από δημόσια αρχή του κράτους προέλευσης, ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία του συγκεκριμένου κράτους, απαιτείται να φέρουν είτε τη σφραγίδα Apostille, είτε προξενική θεώρηση είτε θεώρηση από τον αρμόδιο Έλληνα πρόξενο, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω για τα δημόσια έγγραφα. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται τέτοια διαδικασία ο φορολογούμενος θα πρέπει να συνυποβάλλει, πλην των σχετικών δικαιολογητικών, και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 κατά τα οριζόμενα ανωτέρω για τα ιδιωτικά έγγραφα στις χώρες της ΕΕ/ΕΟΧ. Επιπλέον, στην εν λόγω υπεύθυνη δήλωση, θα πρέπει να επιβεβαιώνεται ρητά από το φορολογούμενο ότι δεν υφίσταται σχετική διαδικασία στο αλλοδαπό κράτος για τη θεώρηση των προσκομιζόμενων εγγράφων από δημόσια αρχή.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά πρέπει να είναι μεταφρασμένα νόμιμα.

• Σε περίπτωση που οι δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης καταβάλλονται από τον ίδιο το φορολογούμενο, όμως τα σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλονται στον εργοδότη ή σε ασφαλιστικό ταμείο ή σε ασφαλιστική επιχείρηση για την κάλυψη από αυτούς μέρους του ποσού της οικείας δαπάνης, για την απόδειξη του υπόλοιπου ποσού της δαπάνης, με το οποίο επιβαρύνθηκε πραγματικά ο ίδιος ο φορολογούμενος, προκειμένου να είναι δυνατή η παροχή της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης, απαιτείται σχετική βεβαίωση του εργοδότη, του ασφαλιστικού ταμείου ή της ασφαλιστικής επιχείρησης από την οποία να προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Τα στοιχεία του προσώπου για το οποίο καταβλήθηκε η δαπάνη,

β) Το συνολικό ποσό της δαπάνης για το οποίο υποβλήθηκαν δικαιολογητικά,

γ) Ο αριθμός και η ημερομηνία της απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή της απόδειξης λιανικής πώλησης στην οποία αναγράφεται το ποσό της δαπάνης,

δ) Το ποσό της δαπάνης που καλύφθηκε από τον εργοδότη ή το ασφαλιστικό ταμείο ή την ασφαλιστική επιχείρηση και

ε) Το υπόλοιπο ποσό της δαπάνης με το οποίο επιβαρύνεται ο φορολογούμενος.

11. Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των δωρεών χρηματικών ποσών του [άρθρου 19](#) ΚΦΕ, απαιτούνται τα ακόλουθα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά :

• Γραμμάτιο είσπραξης του ποσού της δωρεάς, το οποίο εκδίδεται από το πιστωτικό ίδρυμα όπου υφίσταται ειδικός λογαριασμός του νομικού προσώπου για το σκοπό αυτό και το οποίο θα πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία του δωρητή και δωρεοδόχου, το ποσό της δωρεάς αριθμητικώς και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσης του και την υπογραφή του δωρητή, κατά περίπτωση.

• Βεβαίωση ή αντίγραφο της οικείας πράξης του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτει η αποδοχή της δωρεάς και η καταχώρηση του ποσού αυτής στα επίσημα βιβλία του δωρεοδόχου.

Σε περίπτωση δωρεάς χρηματικών ποσών με όρο, απαιτείται βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτει το ύψος του καθαρού προϊόντος που περιέχεται στο δωρεοδόχο.

Επισημαίνεται, αναφορικά με τις δωρεές που καταβάλλονται υπέρ των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της ημεδαπής, ότι η Δ.Ο.Υ. του δωρητή, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, δύναται να ζητήσει από το φορολογούμενο δικαιολογητικά, από τα οποία να προκύπτει ότι πληρείται ο μη κερδοσκοπικός - κοινωφελής σκοπός των προσώπων αυτών που ορίζεται στο καταστατικό τους και γενικότερα, μπορεί να προβεί σε οποιαδήποτε, κατά την κρίση της, ενέργεια, κατά τη διάρκεια του ελεγκτικού έργου, π.χ. ενδεχόμενη συνεργασία με τη Δ.Ο.Υ. του δωρεοδόχου.

Αντίστοιχα, για την απόδειξη των δωρεών υπέρ αντίστοιχων νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων με έδρα άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ., εάν από τα ως άνω απαιτούμενα δικαιολογητικά δεν προκύπτει ο μη κερδοσκοπικός και κοινωφελής χαρακτήρας τους, απαιτείται βεβαίωση αυτών, στην οποία θα αναγράφεται ότι είναι νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελή σκοπό. Όλα τα δικαιολογητικά των ανωτέρω προσώπων πρέπει να είναι μεταφρασμένα νόμιμα.

12. Για να αναγνωρισθεί το ποσό της δαπάνης που καταβλήθηκε λόγω δωρεάς για την απόσβεση του δημόσιου χρέους ([άρθρ. 74](#) του Ν. [3842/2010](#)), απαιτείται το αποδεικτικό κατάθεσης του ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε οποιαδήποτε άλλη τράπεζα στο οποίο πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι έγινε η κατάθεση στο «Λογαριασμό Αλληλεγγύης για την απόσβεση του Δημόσιου Χρέους».

13. Για την απόδειξη του ποσού των δαπανών που καταβάλλει ο εκμισθωτής για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης το δικαιολογητικό που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του [Κ.Φ.Α.Σ.](#) όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και εκπίπτει ποσοστό 10% των δαπανών επί του ακαθάριστου εισοδήματος που ορίζονται στην περ. ε' της [παρ 3 του άρθρου 39](#) του Ν. [4172/2013](#).

14. Με την δήλωση φορολογίας εισοδήματος προσκομίζονται φωτοαντίγραφα της υποβληθείσας στη Δ.Ο.Υ του συμβολαιογράφου της δήλωσης φόρου υπεραξίας καθώς και δήλωσης φόρου υπεραξίας που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά προκειμένου να συμπληρωθεί το καθαρό εισόδημα από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας του [άρθρου 41](#) του Ν. [4172/2013](#). Σε εισόδημα οικοδομών που ανεγέρθηκαν με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος κυριότητας του εκμισθωτή και περιέχεται στην κατοχή του εκμισθωτή με την λήξη ή την διακοπή της μισθωτικής σχέσης που συντελέστηκε το έτος 2014, απαιτείται η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης του μισθωτή από την οποία να προκύπτει το ύψος των δαπανών που ανεγέρθηκαν και απορρέουν από τα επίσημα βιβλία του.

15. Για την απόδειξη του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης ακινήτου, το δικαιολογητικό που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του [Κ.Φ.Α.Σ.](#), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

16. Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 31 έως 33 του Ν. [4172/2013](#), κατά την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης, προσκομίζονται σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου τα παρακάτω δικαιολογητικά έγγραφα ή στοιχεία:

α. Για την απόδειξη ακινησίας του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή του τρίτροχου ή δίτροχου αυτοκινούμενου οχήματος ιδιωτικής χρήσης, βεβαίωση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στην οποία έχει υποβληθεί η δήλωση ακινησίας του άρθρου 22 του Ν.2367/1953.

β. Για τη μείωση της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω από φυσική αναπηρία, νοητική καθυστέρηση ή ψυχική πάθηση ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα, γνωμάτευση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής του Κέντρου

Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), Ελληνικής Αστυνομίας.

γ. Για τη μη εφαρμογή της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης αυτοκίνητου αντίκα το πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό και τις χαρακτηριστικές αριθμημένες πινακίδες που εκδίδονται από τα αρμόδια εξουσιοδοτημένα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με την υπ. αριθ. Α-οικ. 61041/5235/28-11-2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Διευκρινίζεται ότι η ανωτέρω απαλλαγή δεν εφαρμόζεται σε αυτοκίνητα που διαθέτουν μεν πιστοποιητικό αυθεντικότητας αλλά φέρουν συμβατικές πινακίδες.

δ. Για την απόδειξη της καταβολής των διδάκτρων σε ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης η απόδειξη παροχής υπηρεσιών για το ποσό της αμοιβής.

ε. Για την απόδειξη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης με βάση τη δεξαμενή κολύμβησης (πισίνα), φωτοαντίγραφο της άδειας κατασκευής ή του επίσημου σχεδιαγράμματος του γραφείου Πολεοδομίας, από τα οποία να προκύπτει η επιφάνεια της δεξαμενής και αν πρόκειται για εξωτερική ή εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης.

στ. Για την απόδειξη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για την αγορά μετοχών εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά τα πινακίδια αγοράς και για αγορά μετοχών μη εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά τα ιδιωτικά συμφωνητικά αγοράς.

17. Για την απόδειξη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για ανέγερση οικοδομών ή αγορά ακινήτων:

α) Σε περίπτωση ανέγερσης οικοδομής:

- Φωτοαντίγραφο του εντύπου υπολογισμού του ελάχιστου κόστους κατασκευής της οικοδομής και του πίνακα ανάλυσης κόστους κατασκευής στις επιμέρους εργασίες, που έχουν κατατεθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

- Κατάσταση, στην οποία θα περιγράφεται αναλυτικά το ακίνητο που κατασκευάζεται, η επιφάνειά του, η τοποθεσία και τα όριά του, το κατασκευαστικό στάδιο που βρισκόταν στην αρχή του οικείου φορολογικού έτους και οι εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους αυτού, ο αριθμός των αποδείξεων δαπανών που διενεργήθηκαν μέσα στο έτος και η συνολική αξία αυτών, ανεξάρτητα από το έτος έκδοσης της οικοδομικής άδειας.

β) Σε περίπτωση κατασκευής δεξαμενής κολύμβησης (πισίνας), φωτοαντίγραφο της άδειας κατασκευής και κατάσταση των αποδείξεων δαπανών κατασκευής που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο οικείο φορολογικό έτος.

γ) Σε περίπτωση αγοράς ακινήτου, επικυρωμένα αντίγραφα των σχετικών συμβολαίων είτε βεβαίωση (ή περίληψη του οικείου συμβολαίου) του συμβολαιογράφου, στην οποία θα περιγράφεται αναλυτικά το ακίνητο, η επιφάνειά του, η τοποθεσία και τα όριά του, η αντικειμενική αξία και η αξία που δηλώνουν οι αντισυμβαλλόμενοι ότι συμφωνήθηκε, ο φόρος που καταβλήθηκε για τη μεταβίβαση αυτή, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, καθώς και τα λοιπά έξοδα και τα στοιχεία των αντισυμβαλλόμενων.

γ) Σε περίπτωση αγοράς ακινήτου, ευκρινή φωτοαντίγραφα των σχετικών συμβολαίων από αντίγραφα αυτών τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, είτε βεβαίωση (ή περίληψη του οικείου συμβολαίου) του συμβολαιογράφου, στην οποία θα περιγράφεται αναλυτικά το ακίνητο, η επιφάνειά του, η τοποθεσία και τα όριά του, η αντικειμενική αξία που δηλώνουν οι αντισυμβαλλόμενοι ότι συμφωνήθηκε, ο φόρος που καταβλήθηκε για τη μεταβίβαση αυτή, ο τρόπος καταβολής του

τιμήματος, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, καθώς και τα λοιπά έξοδα και τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων.

(Εκ παραδρομής προστίθεται περίπτωση γ' διότι υπάρχει ήδη περίπτωση γ' στην αρχική μορφή της εγκυκλίου. Η νέα περίπτωση θα έπρεπε είναι περίπτωση δ')

18. Για την απόδειξη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, φωτοαντίγραφο της δήλωσης άτυπης δωρεάς ή γονικής παροχής ή διπλότυπη απόδειξη ή γραμμάτιο είσπραξης του ποσού της δωρεάς ή χορηγίας, η οποία εκδίδεται από το δωροεodόχο και, σε κάθε περίπτωση, κατάσταση με τα στοιχεία του δωρητή, του δωρολήπτη και το ποσό για κάθε δωρεά ή γονική παροχή ή χορηγία.

19. Για την ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για την απόσβεση δανείων (στεγαστικών - προσωπικών δανείων) ή πιστώσεων, βεβαίωση του δανειοδότη για το συνολικό ετήσιο ποσό των τοκοχρεολυτικών δόσεων που καταβλήθηκαν μέσα στο οικείο φορολογικό έτος.

20. Αναλυτικό πίνακα με τα στοιχεία εσόδων (εισοδήματα, δωρεές κ.λπ.) και των δαπανών, από τον οποίο να προκύπτει το ποσό του αναλωθέντος κεφαλαίου που ο υπόχρεος επικαλείται για την κάλυψη της διαφοράς της δαπάνης.

21. Σε περίπτωση που η δήλωση του υπόχρεου υποβάλλεται από κληρονόμο του, μαζί μ' αυτή πρέπει να υποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου.

β) Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών.

γ) Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης.

Σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης από κληρονόμους θανόντος ή από κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή βρισκόταν η έδρα της επιχειρηματικής επαγγελματικής τους εγκατάστασης πριν από το θάνατό του.

22. Στις περιπτώσεις που οι εκδότες των πιο πάνω δικαιολογητικών είναι αλλοδαποί και τα δικαιολογητικά αυτά (αποδείξεις κ.λπ., τα οποία σ' αυτές τις περιπτώσεις εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του ξένου κράτους) είναι διατυπωμένα σε ξένη γλώσσα, πρέπει μαζί με καθένα από αυτά τα δικαιολογητικά να υποβάλλεται και μετάφρασή του στα ελληνικά. Η μετάφραση αυτή μπορεί να γίνεται από οποιαδήποτε αρχή γενικά ή πρόσωπο που έχει το σχετικό δικαίωμα.

23. Ειδικά για δημόσια έγγραφα θα πρέπει να φέρουν την επισημείωση της Χάγης [N. 1497/1984 (ΦΕΚ Α188/27-11-1984)], εφόσον το αλλοδαπό κράτος εμπίπτει στην κατάσταση των κρατών που έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση της Χάγης, όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει. Για τα κράτη τα οποία δεν έχουν προσχωρήσει στην ανωτέρω Σύμβαση, ισχύει η προξενική θεώρηση. Η σχετική βεβαίωση υποβάλλεται πρωτότυπη και απαιτείται η επίσημη μετάφρασή της στην Ελληνική γλώσσα. ([ΠΟΛ.1026/22.1.2014](#))

24. Οι ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, απαιτείται να προσκομίζουν κατά περίπτωση τα εξής δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία:

α. Για την εφαρμογή του κινήτρου της έκπτωσης του διπλάσιου μισθώματος που καταβάλλεται από το φόρο εισοδήματος των επιχειρήσεων τριτογενούς τομέα που μισθώνουν την εγκατάστασή τους στις περιοχές Γεράνι και Μεταξουργείο του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, με βάση τις διατάξεις της [παρ. Β2 του άρθρου 43](#) και της [παρ. Β2 του άρθρου 44](#) του Ν.4030/2011, συνυποβάλλονται τα

ακόλουθα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην [ΠΟΛ.1096/3.4.2012](#) Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β'1162):

αα. Βεβαίωση του Τμήματος-Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας ΔΟΥ, από την οποία να προκύπτει το είδος της ασκούμενης επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης και η εγκατάστασή της από την 25η Νοεμβρίου 2011 και μετά στις πιο πάνω οριζόμενες περιοχές Γεράνι και Μεταξουργείο του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.

ββ. Το ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης του ακινήτου θεωρημένο από τη ΔΟΥ ή το συμβολαιογραφικό μισθωτήριο (για το οποίο δεν απαιτείται θεώρηση από τη ΔΟΥ), από το οποίο να προκύπτει η έναρξη και η λήξη της οικείας μίσθωσης, η διάρκεια αυτής, το είδος και η θέση του μισθωμένου ακινήτου και το ποσό του συμφωνημένου μισθώματος. Στην περίπτωση υπεκμίσθωσης υποβάλλονται και τα δύο μισθωτήρια των δικαιούχων.

γγ. Τα αποδεικτικά καταβολής του μισθώματος για την περίοδο που αιτείται.

δδ. Βεβαίωση της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αθηναίων, ότι το προς υπαγωγή κτίριο ή χώρος στις διατάξεις της παρούσας υφίσταται νομίμως, σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

εε. Βεβαίωση της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, από την οποία να προκύπτει ότι η εγκατάσταση της χρήσης της ασκούμενης δραστηριότητας της επιχείρησης στις πιο πάνω περιοχές, επιτρέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις των π. δ/των της 2/13.7.1994 (Δ'704) και 23.7/19.8.1998 (Δ'616) και είναι μεταξύ των περιλαμβανομένων στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 της παρούσας.

ββ. Για τις μισθώσεις μέχρι την 31-12-2013, ευκρινές φωτοαντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης του ακινήτου από το πρωτότυπο αυτού που έχει θεωρηθεί από τη Δ.Ο.Υ., για τις μισθώσεις μετά την 1-1-2014, το εκτυπωμένο από τη διαδικτυακή εφαρμογή της ΓΓΔΕ ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης του ακινήτου το οποίο συνυποβάλλεται με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1589/1986 στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων, ή το συμβολαιογραφικό μισθωτήριο (για το οποίο δεν απαιτείται θεώρηση από τη Δ.Ο.Υ.) από το οποίο να προκύπτει η έναρξη και λήξη της οικείας μίσθωσης, η διάρκεια αυτής, το είδος και η θέση του μισθωμένου ακινήτου και το ποσό του συμφωνημένου μισθώματος. Στην περίπτωση υπεκμίσθωσης υποβάλλονται και τα δύο μισθωτήρια των δικαιούχων.

(Η νέα υποπερίπτωση ββ' έχει λάβει εκ παραδρομής λάθος αριθμηση)

γ. Για τις ατομικές επιχειρήσεις που υπάγονται στο [άρθρο 71](#) του Ν.3842/2010, περί φορολογικών κινήτρων ευρεσιτεχνιών, απόφαση Υπαγωγής του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως αναφέρεται στην [ΠΟΛ.1203/6.12.2010](#) Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β'2147).

~~γ. Για τις ατομικές επιχειρήσεις που υπάγονται στο άρθρο 71 του ν.3842/2010, περί φορολογικών κινήτρων ευρεσιτεχνιών, απόφαση Υπαγωγής του Υπουργού Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως αναφέρεται στην [ΠΟΛ.1203/6.12.2010](#) Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β' 2147).~~

(Περίπτωση γ' υπάρχει ήδη στην αρχική μορφή της εγκυκλίου. Θα έπρεπε να αναφέρεται ότι η περίπτωση γ' αντικαθίσταται)

β. Τα φυσικά πρόσωπα που πραγματοποίησαν μέσα στο φορολογικό έτος 2014 δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, υπεύθυνη δήλωση για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων για τις δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας που πραγματοποίησαν.

δ. Για τις ατομικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να επωφεληθούν των κινήτρων για την ενίσχυση της κινηματογραφικής παραγωγικής, έχουν εφαρμογή οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται με την [ΠΟΛ.1132/6.6.2011](#) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού (ΦΕΚ Β'1392), η οποία

εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της [παραγράφου 13 του άρθρου 73](#) του Ν.3842/2010.

ε. Οι ατομικές οικοδομικές επιχειρήσεις, για τα ακίνητα των οποίων η άδεια κατασκευής έχει εκδοθεί πριν από την 1.1.2006 και τα οποία πωλήθηκαν μέσα στο φορολογικό έτος 2014, υποβάλλουν αναλυτική κατάσταση των οικοδομών αυτών, προκειμένου να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημά τους, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παραγράφου 13 του άρθρου 26](#) του Ν.4223/2013 με τις οποίες προστέθηκε παράγραφος στο [άρθρο 72](#) του Ν.4172/2013. Στην κατάσταση αυτή θα εμφανίζονται τα ακόλουθα:

- στοιχεία, ανά διεύθυνση, οικοδομών, των οποίων η ανέγερση άρχισε πριν από την 1.1.2006 και δεν έχει ολοκληρωθεί η ανέγερση ή η πώλησή τους,
- τα ακαθάριστα έσοδα όπως προσδιορίστηκαν με βάση τις διατάξεις της [παρ. 1 του άρθρου 34](#) του Ν.2238/1994, που προέκυψαν μέσα στο φορολογικό έτος 2014 από την πώληση κάθε μίας χωριστά οριζόντιας ιδιοκτησίας ή άλλου κτιρίου, που ανήκει σε οικοδομή, η άδεια κατασκευής της οποίας έχει εκδοθεί πριν από την 1.1.2006,
- Επίσης, υπόχρεοι ως άνω είναι και οι ατομικές οικοδομικές επιχειρήσεις για τα ακίνητα των οποίων η άδεια κατασκευής έχει εκδοθεί μετά την 1.1.2006 αλλά εξαιρούνται των διατάξεων του ΦΠΑ βάση της παραγρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 3487/2005.

στ. Τη δήλωση «ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΟΧΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ» (Ε16) σε δύο (2) αντίτυπα, όταν το νομικό πρόσωπο έχει στην κυριότητά του τέτοια μηχανήματα, για τα οποία οφείλεται τέλος χρήσης του άρθρου 20 του Ν.2052/1992 (ΦΕΚ Α'94).

ζ. Τα φυσικά πρόσωπα για κάθε άτομο που απασχόλησαν από 1.1.2014 με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 του Ν.3522/2006 (ΦΕΚ Α'276), υποβάλλουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα. κατάσταση στην οποία θα εμφανίζονται τα στοιχεία των πιο πάνω ατόμων που απασχόλησαν,

[ββ. γνωμάτευση κατά τα οριζόμενα στην περ. α' της παραγράφου 9 του άρθρου 5 με την οποία διαπιστώνεται και βεβαιώνεται το ποσοστό αναπηρίας των πιο πάνω προσώπων.](#)

γγ. υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986 με την οποία να δηλώνουν ότι απασχόλησαν τα πιο πάνω πρόσωπα καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησής τους.

η. Κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης, η οποία περιλαμβάνει:

α) Κατάσταση με τα ποσά της φορολογικής αναμόρφωσης κατά κατηγορία δαπανών,

β) Κατάσταση στην οποία θα περιλαμβάνονται τα επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ. της επιχείρησης με τον αριθμό κυκλοφορίας και τον κυβισμό τους, αντίστοιχα, γ) Κατάσταση Αποδοθέντων και Οφειλόμενων Φόρων,

• Οι ατομικές επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) υποβάλλουν, πέραν των ανωτέρω, τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά περίπτωση:

Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ Δ.Λ.Π.

α. Δημοσιευμένα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες των ενοποιημένων και μη ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων φορολογικού έτους 2014 (Δ.Λ.Π.), που ορίζονται από την παράγραφο 1 της [Κ2-11365/16.12.2008](#) (ΦΕΚ Β'27) απόφασης των Υπουργών Οικονομίας

και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

β. Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής-Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.) βάσει του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών και ανάλυσή του (προέλευση ποσών).

γ. Πίνακα σχηματισμού φορολογικών αποθεματικών.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Κ.Φ.Α.Σ.

α. Δημοσιευμένα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες των ενοποιημένων και μη ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων φορολογικού έτους 2014 (Δ.Λ.Π.), που ορίζονται από την παράγραφο 1 της [Κ2-11365/16.12.2008](#) (ΦΕΚ Β' 27) απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

β. Αντίγραφο του φορολογικού ισολογισμού και του λογαριασμού φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης.

25. Κατά την υποβολή της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, πρέπει πρώτα να καταχωρούνται τα έντυπα Ε2 και Ε3, όταν απαιτούνται και κατόπιν η δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Ε1).

25. ΔΑΠΑΝΗ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (κωδ.049 Πίνακα 7) Το ποσό των αποδείξεων του κωδ.049 που προσκομίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 24 του άρθρου 72 του ν.4172/2013](#), γίνεται αποδεκτό εφόσον έχει περιληφθεί στην εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική ή τροποποιητική δήλωση και λογίζεται συνολικά και για τους δύο συζύγους, επιμερίζεται δε μεταξύ τους ανάλογα με το δηλούμενο και φορολογούμενο σύμφωνα με την κλίμακα ατομικό εισόδημα.

26. ΑΛΛΟΔΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ α.ν. [89/1967](#)

Τα εισοδήματα του αλλοδαπού προσωπικού των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. [89/1967](#)(Α'132), που δεν προκύπτουν στην Ελλάδα και βάσει του [άρθρου 3 του ν. 4172/2013](#) δεν υπόκεινται σε φορολογία, δηλώνονται με δικαιολογητικό το παραστατικό εισαγωγής χρηματικών κεφαλαίων σε λογαριασμό Τράπεζας που εδρεύει στην Ελλάδα, στους κωδ. 781-782 του εντύπου Ε1.

(Οι νέες παράγραφοι 25 και 26 θα έπρεπε να αριθμηθούν ως παράγραφοι 26 και 27 διότι υπάρχει ήδη παράγραφος 25)

Η σειρά καταχώρησης των συνυποβαλλόμενων Εντύπων Ε2 και Ε3 επιλέγεται από το φορολογούμενο.

Τα δικαιολογητικά των δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, φυλάσσονται για μελλοντικό έλεγχο.

Άρθρο 6

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Η Γεν. Γραμματέας
Α. ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

Συνημμένα έντυπα

- [E1](#)
- [E2](#)
- [E3](#)
- [Κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης](#)
- [E16](#)

<http://www.taxheaven.gr>